

Årsplan

Helgeroa barnehage 2025-2026

Innledning	3
Årsplan	3
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	3
Larviksbarnehagen	3
Kommunens visjon og verdier:	4
Visjon Larvik - miljøbevisst, livskraftig og verdiskapende	4
Presentasjon av barnehagen	5
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	6
Barnehagens verdigrunnlag	7
Barn og barndom	
Alle ansatte skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi og legge opp til hverdager preget av lek, vennskap og trivsel.	7
Demokrati	8
Mangfold og gjensidig respekt	8
Likestilling og likeverd	9
Bærekraftig utvikling	10
Livsmestring og helse	12
Kosthold og måltider	13
Barnehagens formål og innhold	14
Omsorg	14
Lek	15
Danning	16
Læring	17
Vennskap og fellesskap	18
Kommunikasjon og språk	21
Barnas medvirkning	23
Samarbeid mellom hjem og barnehage	24
Overganger	25
Når barnet begynner i barnehagen	25
Overgang innad i barnehagen	25
Overgangen mellom barnehage og skole	26
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	26
Planlegging	26
Vurdering	27
Dokumentasjon	27
Barnehagens arbeidsmåter	27
Progresjon	29

Barnehagens digitale praksis	29
Barnehagens fagområder	29
Trafikksikker barnehage	30
Kompetanseplan	30
Planleggingsdager 2025-2026	30

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold ([§ 2](#)) og barns rett til medvirkning ([§ 3](#)) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

[Progresjonsplanen](#) er laget som et vedlegg til Årsplanen og vil være et viktig arbeidsredskap for planlegging og evaluering for barnehagens personal.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Larviksbarnehagen

De kommunale barnehagene i Larvik ønsker å bidra til helhet og sammenheng i barnas oppvekst – og utdanningsløp, samt hele barnets fysiske og psykiske helse. Vi bryr oss om det som skjer i barnets liv, og vi ønsker å bidra til at barna får de beste forutsetninger for å mestre livet. De ulike virksomhetsområdene samhandler tett

med hverandre - slik at barnas trivsel og utvikling blir ivaretatt og sørger for, blant annet, gode overganger.

[Jeg er meg](#) har vært et prosjekt for barnehager og skoler i Larvik. Dette prosjektet er nå implementert i alle barnehager og har som hensikt å fremme barn og unges seksuelle helse og livsmestring for å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Planen [Kvalitet i barnehagen](#) skal bidra til at det blir et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud i alle kommunale barnehager i Larvik. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling vektlegges og det pekes på i hvilken retning barnehagene samlet skal utvikles.

Våre veivalg kan du lese mer om i [Kvalitet i barnehagen](#).

For barnehageåret **2025/2026** skal vi også:

- videreutvikle en bærekraftig modell for spesialpedagogiske tiltak i barnehage hvor fokus er på å sikre likeverdig og god kvalitet for barn som trenger særskilt hjelp. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis benyttes som implementeringsplattform sammen med refleksjoner og arbeid i den enkelte barnehage. Vi jobber videre med å øke ansattes kompetanse om ASK i samarbeid med Pedagogisk psykologisk tjeneste og med å utvikle lekevennlige miljøer for barn.
- bidra til Foreldrekraft i et tverrfaglig miljø (barnehage, skole, helsestasjon, Pedagogisk psykologisk tjeneste). Foreldrekraft er et begrep som ofte brukes for å beskrive den styrken og evnen foreldre har til å takle utfordringer og motgang i foreldrerollen. Dette kan inkludere evnen til å håndtere stress, bekymringer og konflikter på en konstruktiv måte, samt å opprettholde en positiv og støttende relasjon til barna sine. Det innebærer også en evne til å sette grenser, gi veiledning og støtte barna i deres utvikling og vekst. Det kan også handle om hvordan foreldre kan være hverandres støtte i oppdragerollen.
- I tillegg driver hver barnehage sitt eget utviklingsarbeid

Kommunens visjon og verdier:

Visjon Larvik - miljøbevisst, livskraftig og verdiskapende

Verdier NÆRE - Nysgjerrig - Ærlig - Raus - Engasjert

Dette gjenspeiles i felles dokumenter:

Strategidokumentet for Larvik kommune:

De forskjellige delene i Strategidokumentet viser hvilke langsiktige og kortsiktige mål Larvik kommune jobber med.

Virksomhetsplan for barnehagene:

Viser hvilke tiltak og mål barnehagen og enheten har for det året vi er inne i. Gjelder for et år av gangen, og bygger opp under målene i Strategidokumentet.

Årsplanen for hver barnehage:

Er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og viser barnehagenes valg og begrunnelser. Den skal også gi informasjon om barnehagenes pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagenes samarbeidspartnere og andre interesserte.

Presentasjon av barnehagen

Vårt eget lille slagord: Helgeroa barnehage – der gleden bobler!

Vårt verdigrunnlag: Vi fremmer en varm og trivelig atmosfære i Helgeroa barnehage, der barn opplever omsorg og trygghet, og barn og voksne gjør positive erfaringer i å omgås andre mennesker.

«Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse, og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som gjenspeiles i barnehagen.» (Rammeplan for barnehagen, 2017).

Helgeroa barnehage startet opp 01. 01. 1976 på den gamle skolen nede i Helgeroa. Det var den gang den første kommunale barnehagen i gamle Brunlanes kommune. Fra og med 28. 07. 86 startet barnehagen opp i nytt bygg ved Berg skole. Barnehagen ligger som nærmeste nabo til Berg skole, Berg Arbeidskirke, Berg Nærmiljøsentor og Nesjarhallen, midt mellom Helgeroa og Nevlunghavn. Barnehagen er i dag en 4-avdelings barnehage med barn i alderen 0 – 6 år. I år vil Helgeroa barnehage ha ca 20 ansatte og 70 barn. Vi tilbyr 60, 80 og 100 % plass. På barnehagens hjemmeside (Larvik kommune) er det en oversikt over hvilke ansatte som jobber på de ulike avdelingene.

Soving i barnehagen

Barn som sover ligger ute i sine egne vogner. Foreldre har ansvar for at sove-utstyret er funksjonelt og sikkert. Vi tar utgangspunkt i barnets egne rutiner når det starter i barnehagen. Det er alltid en ansatt som har ansvar for å passe på barna som sover. Barnas sovetider legges inn i Visma-appen, slik at det er enkelt å følge med på barnas søvn i barnehagen.

Bursdagsmarkering

Vi feirer barnets bursdag i barnehagen med flagg ute, bursdagskrone og bursdagssamling hvor barnet velger innhold og aktiviteter, og barnet er i fokus. Skal barnets bursdag feires privat, er det et ønske at alle jentene/guttene i samme årskull eller gruppe blir invitert. Bursdagsinvitasjoner skal ikke legges i barnets hylle, men tlf. liste til foreldre, fås fra barnehagen ved forespørsel.

Partnerbarnehage

Vi er partnerbarnehage til Universitetet i Sørøst-Norge (USN). Det betyr at vi i perioder har studenter hos oss. Vi tar også imot elever fra Thor Heyerdahl videregående skole.

Livsgledebarnehage

Helgeroa barnehage er en «livsgledebarnehage». «En livsgledebarnehage oppsøker sykehjemmet jevnlig og ser på de eldre som en ressurs» Vi har et samarbeid med Søbakken hvor barn jevnlig besøker sykehjemmet. Det kan være at vi tar med oss formingsaktiviteter, spill, bøker m.m. , eller at vi plukker med oss blomster og spiser maten vår sammen med dem. Når vinteren kommer kan vi f.eks. lage snøaktiviteter utenfor sykehjemmet. Vi ønsker å lage magiske øyeblikk for liten og stor.

Helgeroa barnehage - "Jeg er meg" barnehage:

«Jeg er meg!» er et prosjekt for å fremme barns seksuelle helse, og for å forebygge seksuelle overgrep mot barn. Ansatte har kunnskap om barns naturlige seksuelle utvikling, hvordan barn uttrykker dette gjennom lek og adferd, og hvordan vi trygger barn på å fortelle om vonde hemmeligheter. Dette arbeidet er kontinuerlig og viktig.

Vi følger et årshjul med ulike fastlagte temaer. Hver uke vil barna ha "jeg er meg" samlinger og aktiviteter for å styrke barnas begrepsapparat om alle deler av kroppen og om de ulike følelsene. Kunnskap om kropp, følelser og relasjoner er viktige forutsetninger for at barn utvikler mestringskompetanse for egen helse, og legger grunnlaget for en helsefremmende livsstil- og gode valg senere i livet. Åpenhet og det å gi barn et ordforråd som gjør at de kan snakke om kropp, seksualitet og grenser, kan virke forebyggende mot seksuelle overgrep og bidra til at barn blir tryggere på å sette egne grenser for kroppen sin.

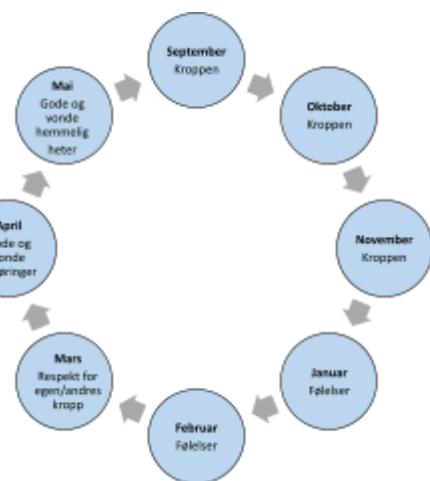
Alle de kommunale barnehager, alle helsestasjonene og flere barneskoler deltar i prosjektet.

"kunnskap er overgriperens verste fiende"

Årshjul 0-3 år

4-5 år

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Vurdering er en viktig del av barnehagens pedagogiske arbeid. Gjennom vurdering av det arbeidet vi gjør, vil vi kunne påse at vi følger barnehageloven og rammeplanen.

Vurdering betyr at vi reflekterer i fellesskap over det pedagogiske arbeidet, at vi beskriver og analyserer og at det gir et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Vi vil også

få en mulighet til å sikre at vi gjør de nødvendige valgene som sikrer barna en god barndom og et godt miljø å vokse opp i.

Diskusjon og refleksjon foregår daglig, og benyttes på våre møtearenaer i barnehagen. Vi tar opp faglige og etiske problemstillinger som bidrar til at barnehagens pedagogiske virksomhet utvikles og vi utvikler barnehagen i fellesskap.

Barnehagens verdigrunnlag

Rammeplanen for barnehagen (2017, s.7) sier at barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal også jobbe for å fremme likeverd og solidaritet, tilgivelse, mangfold og gjensidig respekt, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen).

Vi som jobber i barnehagen skal hele tiden ha fokus på barnas beste.

Barn skal bli demokratiske samfunnsborgere som skal ta hensyn til andre mennesker. Men de skal også få lov til å være individer som skal kunne heve stemmen og bli hørt. Personalet i barnehagen bør jevnlig reflektere over balansen i dette.

Barn og barndom

Alle ansatte skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi og legge opp til hverdager preget av lek, vennskap og trivsel.

Barndommens egenverdi. Helgeroa barnehage anerkjenner barndommens egenverdi ved å se på denne perioden som en viktig arena i seg selv, ikke bare som en forberedelse til voksenlivet.

- Vi fokuserer på at barn skal oppleve livet med alle sanser og være tilstede i øyeblikket, og dermed kunne føle et bredt spekter av følelser.
- Vi skaper et trygt og stimulerende miljø hvor lek og samspill er sentrale, slik at barna kan utvikle sosiale ferdigheter.
- Vi legger til rette for tid og ro, slik får barna mulighet til å leve i nuet, utforske og undre seg over omgivelsene.
- Vi legger til rette for rammer og aktiviteter som fremmer samspill og vennskap mellom barna

Empati og utvikling av empati:

I det daglige samspillet mellom barn-barn og barn-voksne gir vi barna erfaringer som de lærer av, og som bidrar til utviklingen av deres holdninger og verdier. Vi stimulerer empati, kreativitet, åpenhet, selvstendighet og en positiv selvoppfatning gjennom både tilrettelagte og spontane aktiviteter.

Hos oss møter du voksne som:

- er tilstede, engasjerte og interesserte, og som har en grunnleggende tanke om likeverd, likestilling, respekt og ikke minst masse humor
- er gode rollemodeller ved å vise empati og vennskap i samspill med barna og hverandre.

- bruker positive ord og viser respekt for barn, foreldre og kollegaer.
- er bevisste på at barnas språk og begrepsdannelse utvikles gjennom hverdagsaktiviteter, som igjen styrker deres evne til å kommunisere med andre.

Demokrati

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn i barnehagen har mulighet til å delta i barnehagens fellesskap. Gjennom denne deltakelsen vil barna kunne utvikle en forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Ansatte i barnehagen skal la hvert enkelt barn få muligheten til å bidra og delta i barnehagens innhold.

Slik jobber vi med demokrati i Helgeroa barnehage:

Vi arbeider for å skape et inkluderende fellesskap og inkluderende lekemiljø der alle barn opplever tilhørighet og likeverd, uavhengig av språklige ferdigheter eller kommunikasjonsform.

Alle barn skal ha mulighet til å ytre seg, bli lyttet til og være delaktige i fellesskapet

For barn som ikke har utviklet talespråk, eller som trenger støtte, bruker vi alternative og supplerende kommunikasjonssystemer (ASK), som tegn-til-tale, bilder, kroppsspråk og visuelle støtteverktøy. Dette bidrar til at også de minste og de med behov for språklig støtte får uttrykke sine ønsker, behov og meninger på en trygg og anerkjent måte.

- Vi er opptatt av å møte hvert barn som et unikt individ med egne perspektiver og erfaringer. Gjennom observasjon, dialog og lek fanger vi opp hva barna er opptatt av, og lar dette prege innhold og tema i hverdagen.
- Vi gir rom for refleksjon og meningsutveksling, og tilrettelegger for at barns meninger kommer til uttrykk – både i det fysiske miljøet (f.eks. ved å innrede rom etter barnas behov og ønsker) og i pedagogiske aktiviteter.
- Vi arbeider aktivt med sosiale ferdigheter som å lytte til andre, si ifra, uttrykke egne grenser og hevde egne synspunkt – med støtte fra verktøy som helART-modellen og Jeg er meg.

Mangfold og gjensidig respekt

Barn skal få muligheten til å lære om samfunnet vi lever i. De skal lære at det greit å være annerledes, og at alle har lik rett til å være deltaker i samfunnet. De skal lære at det ikke er lov å krenke en annen person. Barnehagen skal bidra til at hvert enkelt barn føler seg sett og anerkjent for den de er.

I Helgeroa barnehage har vi bevisste voksne, som møter alle med forståelse, respekt og en grunnholdning om likeverd og likestilling.

- Personalet reflekterer over egen praksis og er oppmerksomme på at alle barn blir sett, hørt og får like mye plass i samtaler og aktiviteter.
- I barnehageåret 25/26 vil vi jobbe ekstra med inkluderende lekemiljø, et miljø der alle barn kan delta i fellesskapet.
- Vi har ASK symboler og dagtavler tilgjengelig på alle avdelinger.
- Alle barn deltar i prosjektet "Jeg er meg".

- Vi voksne er bevisst språket vi bruker overfor jenter/gutter, og at alle blir møtt slik at de føler seg verdifulle og stolte av å være akkurat seg.
- Vi finner styrker hos barnet som bygger selvfølelse, vi viser omsorg og kjærlighet i en god klem og et trygt fang.
- Vi jobber for at alle barn skal føle seg trygge og ønsket i barnehagen, trygg på at de er viktige for seg selv, for fellesskapet og for samfunnet.
- Vi viser barnet at det det sier og gjør er viktig, ved å gi barnet tid og ro til det det vil formidle, i samlinger, aktiviteter, måltider og lek
- Med kroppsspråk, tegn, blikk og ord gjør vi ungene stolte av foreldrene sine, av hvem de er og gir dem mestringfølelse. Vi fremsnakker barn, foreldre og ansatte
- Barna blir kjent med religioner og livssyn som er representert på avdelingene. Dette i samarbeid med foresatte.
- Vi setter ekstra fokus på mangfold i juni måned. Vi markerer arbeidet med Pride ved å henge opp Prideflagg en dag i juni, i likhet med skolen.
- Vi legger til rette for de frydefulle øyeblikkene der barn (og voksne) bobler over av glede. "Catch them beeing good"
- Vi markerer FN dagen 24. oktober med samling, aktiviteter og felles flaggheising ute.
- Vi henger HEI skilt på gjerde på ulike språk.
- I oktober støtter vi Sowetoprosjektet med kafé og innsamling. Tema: barn hjelper barn"
- Småbarnsavdelingen lager "hus" til barna der de ulike barnas familiesammensetting blir synliggjort, og at det er mange forskjellige måter å leve på.
- Vi har barnelitteratur som gjenspeiler dagens samfunn
- Ved å være en livsglede barnehage er vi med på å skape glade og meningsfulle dager for eldre i vårt nærmiljø. Gjennom disse besøkene ser vi at barn og eldre får oppleve at de er betydningsfulle og til glede for hverandre.

Likestilling og likeverd

Alle ansatte skal aktivt jobbe for at alle barn og ansatte skal føle seg velkommen og viktig uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal sørge for at barna har like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntret til å delta i alle aktiviteter i barnehagen.

Likeverd og likestilling skal ligge til grunn for all læring og pedagogisk virksomhet i barnehagen. Men målet om at gutter og jenter skal ha like muligheter, betyr ikke at vi skal hviske ut forskjellene mellom kjønnene. Det handler om hvordan barna blir møtt. Det handler om at alle skal ha lik mulighet til å delta i meningsfylte aktiviteter og gode fellesopplevelser. Barnehagen skal hjelpe barna til å få respekt for forskjeller, og ha positive holdninger til å leve i et mangfoldig fellesskap.

- Personalet er bevisst på egne holdninger og verdier i møte med barn og foreldre.
- Vi filosoferer og reflekterer over etiske og religiøse spørsmål sammen med barna.
- Barnehagen samarbeider med arbeidskirken, og de store avdelingene deltar på julespill i desember og påskevandring i mars. Barna blir kjent med jule- og påkehøytiden og tradisjonene knyttet til den kristne kulturarven.
- Barna blir kjent med andre religioner og livssyn som er representert på avdelingen, og markerer aktuelle høytider. Dette i samarbeid med foresatte.

- Vi markerer samefolkets dag 6. februar
- Barna får gode fellesopplevelser, og opplever et positivt fellesskap med andre barn og voksne.
- Barna får forståelsen for at det er mange måter å oppfatte ting på, og mange måter å leve sammen på. Vi hjelper barn til å respektere forskjeller.
- Vi møter barnas undring med alvor, respekt og interesse.
- Barna møter voksne som er NÆRE (Nysjerrig, Ælig, Raus og Engasjert) og som lytter til hva de har å fortelle, og hva de undrer seg over.
- Alle barn fra 2 år deltar i helART grupper. Vi øver på å ta hensyn, vise omsorg, vente på tur mm.
- Alle barn deltar i prosjektet "Jeg er meg"
- Vi har fokus på å skape vennskap, også på tvers av avdelinger.
- Avdelingene har et variert utvalg ukledningstøy tilgjengelig

Bærekraftig utvikling

Barna i barnehagen skal bli kjent med at det vi gjør i dag får konsekvenser for fremtiden. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre, naturen og lære om hvordan de kan dekke sine grunnleggende behov uten å ødelegge for kommende generasjoner. De skal lære å tenke kritisk, være etiske i sine handlinger og vise solidaritet. Vi må derfor stille spørsmål og skape et klima med plass til barnas ulike perspektiver, løsninger og kreativ tenkning.

For assets and information mail to: Tha@GlobalGoals@uniback.com YBOLLBACK COMPANY +1 212 526 9302

I Helgeroa barnehage betyr dette at de voksne går foran som gode rollemodeller. Vi tar vare på barnas fysiske og psykiske helse, jobber for inkludering og imot utestenging. Vi skal verne om naturen, hjelpe barna til å oppleve tilhørighet til naturen og bli glad i å ferdes i skog og mark. Vi snakker om og viser barna hvordan vi verner naturen når vi er ute på tur, og tar barnas innspill på alvor. Vi forsker på fornybare ressurser, lærer om økosystemet og er miljøvernere. Dette er en naturlig del av barnehagedagen for voksne og barn. Kunnskap om bærekraftig utvikling gir barna

mulighet til å ta miljøansvar både hjemme, i nærmiljøet og i samfunnet for øvrig, og er en forutsetning for å kjenne ansvar for å ta vare på livet på jorden. Barnehagen jobber i det daglige, for å finne miljøvennlige produkter og ta miljøvennlige valg.

Vi setter fokus på bærekraft i hverdagen på alle avdelinger:

- Vi kildesorterer, og kaster matavfallet i egen boks. Den tømmes i matavfallsdunken hver dag. Vi legger hermetikk, glass og plast i egne dunker. Vi tømmer dunkene på miljøstasjonen på Søndersrød.
- Vi sår og dyrker bær og frukt.
- Vi kaster ikke søppel i naturen når vi er på tur.
- Vi verner naturen rundt oss, både planter og dyr.
- Vi deltar i «Rent og Pent» kampanje på våren, hvor vi plukker søppel i området rundt barnehagen.
- Vi bidrar aktivt til reduksjon av bruk av plast ved at barna har vaskbare tøyposer til å ta med tingene sine frem og tilbake til barnehagen.
- Vi er bevisst på bruk av papir.
- Vi tar vare på bier og humler ved å ha blomster i barnehagen, og lager våre egne insektshoteller, og sår blomster som humler og bier liker godt.
- Vi tar vare på hverandre, og har respekt for at mennesker er forskjellige.
- Vi viser hverandre raushet, godhet og omsorg.

Barna har laget egne miljøregler for Helgeroa barnehage:

- Vi panter flasker
- Vi sortere og kaster søppel i søppelkassene
- Vi rydder når vi er på tur, både i skogen og ved havet.
- Vi tegner på begge sider av arket.
- Vi bruker bare et papir når vi vasker hendene.
- Vi lar ikke vannet stå å renne i krana.

Hvis vi alle tar et lite skritt, vil det bli et kjempeskritt sammen!

Livsmestring og helse

Barnehagen skal legge til rette for at barna trives, kjenner mestring og følelse av egenverd, de skal få vise livsglede, og oppleve at ansatte i barnehagen har et forebyggende perspektiv på krenkelser og mobbing. Barn skal oppleve barnehagen som et trygt sted å være der de har muligheten til å utfordre seg selv i samspill, fellesskap og vennskap. Voksne skal være støttende, og hjelpe barn til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

[Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagen](#)

[Jeg er urolig-Hva gjør jeg-rutinen](#)

I småbarnsalderen utvikler barna viktige motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse og fysiske vaner som legger grunnlaget for god helse og livskvalitet. Barn uttrykker seg mye gjennom kroppen, og derfor er det viktig at de voksne i barnehagen er aktive, lekende og deltakende sammen med barna. Dette skaper bevegelsesglede og motivasjon for fysisk aktivitet i hverdagen.

Barnehagen tilbyr sunn mat og legger stor vekt på trivsel og måltidsglede, fordi gode vaner fra tidlig alder varer livet ut. Vi jobber også for at barna skal bli kjent med egen kropp, og utvikle respekt og bevissthet om egne og andres grenser. «Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin, og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.» (Rammeplan for barnehagen, 2017). Les mer i kapittel: *Vennskap og fellesskap*.

Slik jobber vi med livsmestring og helse i Helgeroa barnehage:

Fremme fysisk og psykisk helse

- Trygt, inkluderende miljø som gir trivsel, mestring og egenverd.
- Sunn og variert mat i tråd med Helsedirektoratets anbefalinger.
- Daglig utetid i all slags vær – lek i barnehagens uteområde, nærmiljø, gymsal og skolens uteområder.
- Balanse mellom aktivitet og ro, med egne hvilesteder for barna som trenger det.
- Gode hygienerutiner, blant annet håndvask før måltider og ved ankomst.

Fremme motorisk utvikling og bevegelsesglede

- Variert lek og fysisk aktivitet ute og inne, tilpasset årstidene.
- Voksne er aktive og deltakende i leken for å inspirere til bevegelsesglede.
- Tilrettelegging for risikofyllt lek i trygge rammer.
- Svømmeopplæring for førskolebarna.
- Bruk av turer, hinderløyper, ballspill og friluftaktiviteter for å utvikle styrke, koordinasjon og mestring.

Forebygging og håndtering av mobbing

- Nulltoleranse for mobbing, krenkelser, utestenging, vold, diskriminering og trakassering.
- Systematisk arbeid med barnehagens handlingsplan for et godt psykososialt miljø.
- Fremme vennskap, inkluderende lek og respekt for hverandre.
- Tilstedeværende voksne som oppdager og stopper negative hendelser.

Forebygging, oppdagelse og oppfølging av omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep

- Alle ansatte har meldeplikt ved bekymring.
- Forebyggende arbeid gjennom prosjektet «Jeg er meg» – om kropp, grenser og retten til å bestemme over egen kropp.
- Bevisst tilstedeværelse for å se, lytte og reagere på signaler fra barna.
- Følger gjeldende rutiner for oppfølging ved mistanke.

Kosthold og måltider

Barnehagene har utarbeidet en rutine knyttet til mat og måltider i barnehage og vi har felles innkjøpsavtale. Rutinen er basert på helsedirektoratets råd og anbefalinger og skal følges av alle barnehager.

- Barnehagen har 3 faste måltider pr dag (frokost, lunsj og ettermiddagsmat) En dag i uken serveres det varm lunsj.
- Vi gir barna god tid og ro til å spise (min 30 min). Det er med på å skape gode felles opplevelser rundt måltider og gi dem matglede.
- I matlaging og ved måltidene er vi opptatt av gode samtaler med barna, og bevisst bruk av språk og begreper.
- Barna medvirker til å lage maten, og barn fra 2-3 års alder oppfordres til å smøre mat selv.
- Barnehagen serverer frukt, grønnsaker eller bær hver dag.
- Barnehagen tilbyr vann, skummet melk, lettmelk eller lettmelk tilsatt D-vitamin til måltidene. Vann benyttes som tørstedrikk og skal være tilgjengelig hele tiden
- Vi har en måltidsplan som sikrer at barna får variasjon i kosten, og tilbyr varierte påleggslag i løpet av uken. Vi oppmuntrer barna til å smake på det som står på bordet.
- Servering av kaker, kjeks, is og saft begrenses til spesielle anledninger. Vi serverer kaker når vi har foreldre-Kafe til inntekt for barnehjemmet i Soweto i oktober, og i mai hvor vi inviterer til hagefest. Vi serverer i tillegg saft til nissefesten og karneval. Barna får også en liten is på maifest og sommerfest.
- Godteri og snacks serveres ikke i barnehagen
- Barnehagen tar hensyn til barn som har særlige behov knyttet til mat og måltider. Dette inkluderer religion, matallergi, matintoleranse, sykdom, spisevansker og barn med nedsatt

funksjonsevne. Ved allergi og behov for tilpasset kost skal foresatte dokumentere behovet fra fastlege/sykehus.

Plan for variert varm mat 2025-2026:

Måned:	Tema:
August	Valgfritt med mange ulike gode smaker
September	Vegetar med høstens grønnsaker
Oktober	Fisk og/eller mat fra andre land
November	Kjøtt og kylling
Desember	Tradisjonsmat
Januar	Supper
Februar	Tradisjonsmat
Mars	Fisk
April	Vegetar
Mai	Kjøtt og kylling
Juni	Valgfritt

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/mat-og-maltider-i-barnehagen>

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barnehagens formål skal sees i sammenheng og være en gjennomgående del av det pedagogiske arbeidet og innholdet i barnehagen (Rammeplan for barnehager).

☰ Progresjonsplan 2024/2025 tydeliggjør hvordan personalet skal arbeide med formål og innhold.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, glede og mestring og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Personalet skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og barn seg imellom. Barna skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Dette gjør ansatte ved å tolke barnets signaler, være sensitive og verdsette barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplan for barnehager, 2017). [Film: Omsorgsfulle relasjoner](#)

Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å møte hvert barn med omsorg, åpenhet, varme og ekte interesse. Vi ser hvert barn som unikt, og møter dem med respekt, sensitivitet og et oppriktig ønske om å forstå deres behov. Omsorgsfulle relasjoner kjennetegnes av lydhørhet, nærhet, innlevelse og vilje til samspill.

Omsorgen preger hele hverdagen og kommer til uttrykk i lek, læring, stell, måltider, påkledning og i planlagte eller spontane situasjoner. Vi tilrettelegger for at barna kan finne stillhet eller hvile i løpet av dagen, og skaper trygge, rolige rammer som gjør det mulig å lade energi og finne balanse.

Omsorg og trygghet er grunnlaget for læring!

Slik skal vi jobbe med omsorg for barn 0–3 år

- De yngste barna uttrykker seg ofte gjennom nonverbale signaler, og de voksne er lydhøre og sensitive i møte med denne kommunikasjonen.
- Vi legger til rette for trygg tilknytning og gode relasjoner til både barn og voksne.
- Barnas følelser møtes med forståelse, og de får støtte til å regulere dem og sette ord på det de opplever.
- Barna får erfaring med både å motta og gi trøst, og de oppmuntres til å hjelpe hverandre i små hverdagsoppgaver.
- De voksne er tilgjengelige for barna både fysisk og psykisk, og skaper en trygg ramme rundt hverdagen.
- Små grupper gir barna opplevelse av tilhørighet og trygghet.

Slik skal vi jobbe med omsorg for barn 3–6 år

- Barna og de voksne setter ord på følelser og arbeider med å forstå både egne og andres perspektiver.
- Vi støtter barna i å regulere følelsene sine og i å vise empati i møte med andre.
- Barna får erfaring med å trøste, hjelpe og samarbeide i ulike situasjoner.
- Vi oppmuntrer til å inkludere hverandre i samtaler, lek og aktiviteter, slik at alle opplever fellesskap.
- De voksne er tilgjengelige både fysisk og psykisk, og bidrar til trygghet og positive relasjoner.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er en grunnleggende livs- og læringsform som barna kan uttrykke seg gjennom, og en viktig del av barnekulturen. Barn leker fordi de synes det er gøy. Samtidig utvikler barna sosiale, emosjonelle, motoriske, språklige og intellektuelle ferdigheter gjennom leken, kreativitet og evne til problemløsning. Lek er frihet til å velge venner, aktivitet og sted. Voksne skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Vi skal inspirere til, og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. (Rammeplan for barnehager, 2017).

[Vetuva- Noen barn trenger hjelp til å leke](#)

Vi er opptatt av et inkluderende lekemiljø der barn føler seg inkludert og respekterte. Vi tilbyr varierte lekemateriell, og tilrettelegger for individuelle behov samtidig som vi skal fremme fellesskapet

Slik skal vi jobbe med lek barn 0 – 3 år:

- Delta i enkle samspillleker som «titt tei» og begynnende turtaking.
- Barna leker parallelllek ved siden av hverandre.
- Barna får begynnende interesse for å leke med andre.
- Barna møter et lekemiljø som er tilpasset sin alder ut fra leker og innredning.
- Barna har begynnende late som lek, og et lekemiljø som inspirerer til lek.
- Barna får bruke hele kroppen sin i grovmotorisk lek.
- Få tid og rom til å utforske sanselek med ulike materialer.

Slik skal vi jobbe med lek barn 3 – 6 år:

- Barna kan leke alene og med andre, og bli værende i leken over tid.
- Barna har et større lekerepertoar, og kan leke mer avansert i konstruksjonslek, rollelek og regelleker.
- Barna utfordres i lek som krever samarbeid, planlegging og problemløsning.
- Barna deltar i lek som gir erfaring med å lage og følge egne regler.
- Barna lever seg inn i leken, viser glede, spøker og har det moro.
- Barna lar seg rive med i leken, og glemmer tid og sted.
- Barna møter et lekemiljø, der utstyr og innredning inviterer til mer avansert og variert type lek.
- Barna mestrer turtaking.
- Barna utforsker lek inspirert av bøker, eventyr og temaer vi jobber med.

Voksenrollen

- De ansatte er deltakende i lek sammen med barna, de er med på å inspirere, bevare og utvikle barnas lek.
- De ansatte er med som støttespillere i lek, og veileder barnet når det oppstår konflikter. Dette krever tilstedeværelse og nærhet til barna.
- De ansatte observerer enkeltbarn og barnegruppa for å kunne tilrettelegge for gode erfaringer med lek og samspill. Observasjonene deles og reflekteres over i personalgruppen, slik at vi sammen kan tilpasse miljø, grupper og aktiviteter for å støtte barnas utvikling på best mulig måte.
- Variere mellom å være medspiller og observatør, avhengig av barnas behov og leksituasjon.
- Gi rom for barnas egne initiativ og ideer i leken.
- Inkludere barn som står utenfor leken.

Danning

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte og at danningen skjer i samspill med omgivelsene og forankres i våre verdier. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå og erfare felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal personalet bidra til at barna utvikler evnen til kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til et godt samfunn (Rammeplan for barnehager, 2017).

I Helgeroa barnehage støtter vi barnas danning gjennom å gi dem varierte og meningsfylte opplevelser, og støtte i deres identitetsutvikling. Gjennom dannelsprosessene i barnehagen blir barna i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og til å se seg selv som et verdifullt medlem av fellesskapet. Vi synliggjør og fremmer mangfold og ulikheter. Vi må se hvert enkelt barn, anerkjenne og følge opp deres handlinger, og sammen med foreldrene gjøre barna robuste til å takle livet.

- Vi bruker lekegrupper og prosjektgrupper for å styrke barnas relasjoner til hverandre.
- Vi møter hvert barn med varme, respekt og anerkjennelse.
- Vi jobber aktivt med følelser og følelsesregulering. Vi møter følelser, ikke vilje.
- Vi undrer oss sammen med barna og tar deres spørsmål og initiativ på alvor.
- Vi sikrer barnas medvirkning ut fra deres forutsetninger og tilpasser arbeidet til avdelingens behov. Les mer i kapittel: Barnas medvirkning.
- Vi har tett og åpent samarbeid med foreldrene.

Slik skal vi jobbe med danning barn 0 – 3 år:

- Tilby rolige og trygge omgivelser som fremmer trygg tilknytning og identitetsutvikling.
- Synliggjøre empati og gode samspill i hverdagen gjennom tydelig voksen-nærvær.
- Bruke enkle regler og gjentakelser for å støtte barnas forståelse av rett og galt.
- Hjelp barna å sette ord på følelser, og gi dem tid til å roe seg i en konflikt.
- Støtte barna i å vente på tur og dele leker for å utvikle grunnleggende sosial forståelse.

Slik skal vi jobbe med danning barn 3 - 6 år:

- Vi støtter barna i å ta ansvar for egne handlinger.
- Vi stiller åpne spørsmål som fremmer kritisk tenkning, etiske refleksjoner og selvstendighet.
- Vi bruker rollespill som virkemiddel i konfliktløsning.
- Barna deltar i samtaler om rett og galt, vennskap, empati, rettferdighet og ansvar.
- Barna bruker leken til å utforske ulike roller, uttrykke følelser og utvikle sosial forståelse.
- Arbeider med «Jeg er meg» som utfordrer barnas forståelse av seg selv og andre.
- Øver på å sette ord på egne meninger og følelser, samt lytte til andres.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Læring skjer gjennom erfaringer de gjør i leken, felles aktiviteter og det de ellers opplever i livene sine. Barnehagen skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.

Slik skal vi jobbe med læring barn 0 – 3 år:

- Barna får varierte og aldertilpassede opplevelser og erfaringer.
- Barna deltar i aktiviteter og prosjekter som fremmer deres utvikling.
- Barna får et første møte med digitale verktøy.
- De voksne observerer barnas initiativ og interesser for å fremme medvirkning.
- Barnehagen tilrettelegger for ulike lekemiljøer både ute og inne.

Slik skal vi jobbe med læring barn 3 - 6 år:

- Barna får varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Barn og voksne reflekterer sammen, for å skape forståelse og mening.
- Barna møter voksne som legger til rette for et positivt læringsmiljø, slik at barnas initiativ, kreativitet, undring og læringslyst blir beriket.
- Barna deles inn i mindre grupper hvor de deltar i tilpassede aktiviteter som fremmer sosial læring, språkutvikling og samarbeid.
- Barna erfarer å bruke ulike digitale verktøy i lek og aktiviteter.
- Vi benytter barnehagens forskerrom til utforskning, eksperimentering og læring, hvor nysgjerrighet og undring står i sentrum.
- Vi tar i bruk barnehagens uteområdet og nærmiljø som læringsarenaer, hvor barna får oppleve, utforske og forstå natur, samfunn og miljø på en meningsfull måte.

Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvising, utestenging, verbal og fysisk mobbing. Miljøet må ha rom for alle barn slik at alle barn opplever inkludering, trygghet og tilhørighet.

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre. Barnehagen skal legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

En del av den sosiale kompetansen består i å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Dette trenger mange barn støtte til.

[Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagen](#)

Mål: I Helgeroa barnehage har alle det trygt og godt! Vi inkluderer alle, vektlegger vennskap og utvikler sosial kompetanse og gode relasjoner mellom mennesker.

Vi arbeider kontinuerlig for at barna skal oppleve seg som en del av fellesskapet, ha gode venner i barnehagen, og føle seg trygge og inkludert. Og ikke minst at vi skal unngå mobbing og utestenging i barnehagen vår. Barn opplever vennskap fra de er helt små. Derfor er dette satsingsområdet like viktig for alle avdelinger. Vennskap mellom små og store barn er verdifullt

Slik skal vi jobbe med vennskap i Helgeroa barnehage:

- I barnehagen legger vi til rette for vennskap både i planlagte prosjekter og aktiviteter, og i løpet av den mer uformelle delen av dagen.
- Vi legger til rette for vennskap på tvers, ved å se barnehagen som en helhet.
- I barnehagen observerer vi barna, og hjelper og tilrettelegger for de som strever med å komme inn i leken eller få venner.
- For å kunne utvikle og ta vare på vennskap kreves sosiale ferdigheter. Slike ferdigheter består av flere faktorer bl.a. empati og evnen til samarbeid. Barnet må kunne leve seg inn i andres situasjon, kunne dele, hjelpe andre, følge regler og beskjeder og vente på tur. Disse ferdighetene trenes på og læres i ulike aktiviteter i løpet av barnehagedagen.
- Vi tilrettelegger det fysiske miljøet slik at barn skal oppleve å være inkludert og ha venner i barnehagen, uavhengig av funksjonsnivå.

Det ble en endring i barnehageloven 01.01.21. Da fikk vi et nytt kapittel som skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. I Helgeroa barnehage har vi en «Handlingsplan for godt psykososialt barnehagemiljø» som vi jobber etter. I planen er det begrepsavklaring i forhold til hva mobbing er, hva lover og forskrifter sier om dette, mål og forebygging. Planen sier også noe om hvordan vi skal oppdager utestenging/mobbing, og hva vi gjør dersom det oppstår. I Helgeroa barnehage legger vi vekt på hvordan vi voksne hver dag skal være gode rollemodeller, og jobber systematisk for at barna skal ha gode venner. De voksne i barnehagen skal følge med, se, og være nær barna. Dette er et fast tema på avdelingsmøtene.

Sosial kompetanse med HelART som metode.

HelART bygger på Rammeplan for barnehager som sier at barnehagen skal: Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger. Hovedmålet med helART er å jobbe for at alle barn skal mestre sitt liv og trives med den de er. Vi fokuserer på å utvikle barnas sosiale kompetanse. Den

sosiale arenaen er den viktigste å lykkes på, og lykkes du her vil det gi økt trivsel og selvtillit. Arbeidet med helART vil bygge på barnehagens verdisyn og verdier: Nysgjerrig, Ærlig, Raus og Engasjert, samt på Rammeplanens kapittel 3 som omhandler vennskap og fellesskap.

- Barnehagen skal samtale med barna om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap. Det er utarbeidet 4 felles regler som gjelder hele barnehagen
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Vi sender ut informasjon hver måned om hvilke ferdigheter vi øver på og hvorfor. Her ønsker vi et tett samarbeid med hjemmet, og vi oppfordrer foreldre til å øve med barna hjemme.
- Vi oppfordrer foreldrene til å bruke barnehagens regler hjemme, som en støtte i foreldrerollen.
- Hver uke er barn fra 2 år med i en helART samling. Der blir barna introdusert for månedens ferdighet.
- Vi trener på regler og ferdigheter i hverdagen og hverdagssituasjoner. De voksne er oppmerksomme og observerende, og gir barna positiv anerkjennelse av positiv atferd.
- De eldste barna har samlinger med tema "sinnekontroll" og "moralsk resonnering".
- HELART-dokumenter henges opp på hver avdeling og på helART-veggen ute. Ferdighetene er valgt med tanke på: vennskap, inkludering og sosial kompetanse. Vi knytter ferdighetene i Helart sammen med Årshjulet og temaene i prosjektet «Jeg er meg».
- Barnehagen har flere ansatte som er utdannede ART-trenere.

Ferdigheter vi øver på 2025-2026:

Måned	Ferdigheter vi øver på:
August/september	Bli kjent med reglene våre og øver på å følge dem. Vi øver på å hilse på hverandre; si hei og hadet.
Oktober	Å hjelpe andre
November	Å vente på tur
Desember	Å dele med andre - å si takk
Januar	Å gjenkjenne egne og andres følelser
Februar	Å godta nei som svar
Mars	Å si ifra når det er noe du ikke liker
April	Å be om hjelp
Mai	Å ta et valg
Juni	Å respektere at vi er ulike

Reglene våre:

- Vi lytter når andre snakker.
- I barnehagen gjør og sier vi hyggelige ting til hverandre.
- I barnehagen tar vi vare på egne og andres ting.
- I barnehagen løser vi konflikter ved å prate sammen.

Kommunikasjon og språk

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Personalet skal anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og nonverbale uttrykk og støtte dem i deres språkutvikling og anerkjenne og verdsette ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk, tegn-til-tale og ASK-symboler. Personalet skal støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig utvikle norsk språkkompetanse.

[Språk – mye mer enn bare prat](#)

Helgeroa barnehage har tidligere vært med i et kompetansehevingsprogram med tema: "Et godt og inkluderende språkmiljø".

Forskning viser at barns ordforråd påvirkes positivt dersom de går i barnehage der de møter et bredt register av ord gjennom opplevelser, erfaringer, lek og meningsfulle samtaler med voksne og barn (Snow m.fl. 2007). Forskning viser også at barn som mangler språkkompetanse og lekekompetanse og har lettere for å bli utestengt i lek. Det er derfor viktig med et godt språkstimulerende miljø i barnehagen.

Slik skal vi jobbe med kommunikasjon, språk og tekst i alderen til 0-3 år:

- På småbarnsavdelingene jobber vi med språk i mindre grupper.
- I samling språkstimuleres barna gjennom sang, bevegelse, eventyr, høytlesning og bruk av konkrete. I samling leker vi også med lyd, rim, regler og rytme for å gi barna tidlige erfaringer med språk og lek.
- Ved måltidet deler vi barnegruppa med 1-2 voksne på hvert bord. Dette gjør vi for å få samtale rundt bordet, lytter til hva barna har å fortelle, og oppmuntre barna til samtale. I mindre grupper vil barna få gode muligheter til å bli hørt og sett. Vi voksne har fokus på å se og høre alle barna, og barnas medvirkning rundt måltidet.
- Barna får erfaring med at det er mange typer kommunikasjonsformer, og møter et mangfold i barnehagen.
- Vi voksne tilrettelegger for språk i lek og aktiviteter.
- Dersom et barn strever med språket legger vi til rette for ekstra språkstimulering, f.eks gjennom språkgrupper, bruk av symboler/tegn og ekstra oppfølging.
- Vi voksne er gode språkforbilder, og lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Vi voksne bruker et språk som toner seg inn på barnet, som er med å lage trygghet og gode relasjoner.
- Vi har fokus på språkstimulering i ulike aktiviteter og prosjektgrupper der vi jobber med temaer.
- Barna får møte sanger, eventyr og bøker fra andre land med forskjellig språk, og flerspråklige barn får bruke sine egne ord og begreper fra sitt morsmål.
- På småbarnsavdeling gjør barna sine første erfaringer med å gi uttrykk for sine følelser, og bruke et variert språk til å skape relasjoner.
- Barn blir kjent med enkle tegn eller symboler/bilder for å forsterke språket og kommunikasjonen (ASK)
- Avdelingene har dagtavle med symboler.
- Avdelingene bruker enkle symboler gjennom dagen i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik skal vi jobbe med kommunikasjon, språk og tekst med barn i alderen 3-6 år:

- Vi har fokus på samtaler med barna, i smågrupper, i samling, ved måltidet, ved påkledning og alle formelle og uformelle situasjoner.
- Vi bruker åpne spørsmål, som inviterer til videre samtale og filosofiske samtaler, der barna utvikler evne til undring, fabulering og refleksjon.
- Gjennom å jobbe med helART får barna uttrykke sine følelser og gjøre seg erfaringer i konfliktløsning. Voksne er bevisste og gode rollemodeller, og hjelper og veileder barna i sosiale ferdigheter.
- Vi bruker rim, regler, sang og musikk. Vi øver på munn-motorikk, rytmer i språket og bruker tøysevers og tuller og leker med språket.
- Barna får bevissthet og et mangfold av kommunikasjonsformer.
- Fortelling og høytlesning, der barna møter ulike typer bøker, eventyr, faktabøker, og ulike formidlingsformer.
- Barna får møte sanger, eventyr og bøker fra andre land med forskjellig språk, og flerspråklige barn får bruke sine egne ord og begreper fra sitt morsmål.
- Vi bruker digitale verktøy til hjelp i barns språkutvikling.
- Lek i lekegrupper og andre aktiviteter på tur, rollelek, konstruksjonslek, regellek. Variert lek ute og inne.

- Utforsking av muntlig språk og skriftspråk, som f. eks skolerettede aktiviteter for skolestartere, prosjektgrupper og tekstskaping.
- Vi har et fysisk miljø der barna ser bokstaver og ord, og der bøker er lett tilgjengelig.
- Voksne er gode språkforbilder, og er lydhøre i kommunikasjon med alle barna. Vi voksne er gode til å lytte til det barna forteller. Alle barna blir sett og hørt.
- Avdelingene har dagtavle med symboler
- Barna blir kjent med enkle tegn og symboler (ASK)

Barnas medvirkning

FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tas hensyn til.

Barnas medvirkning er sentralt for barns læring og trivsel. Personalet skal høre på barnas synspunkter, anerkjenne deres meninger og ytringer og la dem oppleve at de har innflytelse.

Det er viktig å passe på at alle barn får mulighet til å medvirke, men som voksne har vi også et ansvar for å sette grenser og lære barnet å håndtere et nei.

Vi i Helgeroa barnehage er opptatt av å legge til rette for at barna skal oppleve et inkluderende fellesskap, hvor de får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Det er viktig at barn selv opplever tilhørighet og det å være selvstendige individer i det store fellesskapet.

Slik skal vi jobbe med barns medvirkning 0-3 år

- Vi deler barnegruppen i mindre grupper for å sikre at alle blir sett og hørt
- Vi er inntonet på barna og møter dem der de er
- Vi gir tid og rom for ro og samtale/samspill
- Vi kommuniserer med ord og kroppsspråk.
- Vi tolker barns ulike kommunikasjonsformer med barnas beste som utgangspunkt.
- Vi lager planer og aktiviteter med utgangspunkt i hva vi har observert
- Vi møter barna med respekt og viser dem at de er viktige for oss og for fellesskapet.
- Vi er lyttende voksne
- Vi er gode rollemodeller
- Vi er tydelige, med felles forståelse av grenser.
- Vi har et inkluderende lekemiljø og legger til rette for at barna skal mestre selv.

Slik skal vi jobbe med barns medvirkning 3-6 år

- Vi møter alle barn og foreldre med respekt
- Vi er der barna er og observerer hva de trenger/interessere seg for/sosiale samspillet
- Vi språksetter (Se kap språk og kommunikasjon)
- Vi er lyttende voksne som viser at barnet er viktig for oss og fellesskapet
- vi gir tid og rom for meninger, tankerekker og dialog
- Vi har ekstra fokus på "De stille barna"
- Vi er tydelige voksne med felles regler
- Vi tilrettelegger rommet for inspirerende og inkluderende lekemiljø på bakgrunn av observasjoner av barna
- Vi gir ungene valg, viser hva demokratiske prosesser er
- Vi er fleksible, tar innspill fra barna

- Vi bruker helArt som metode for å sikre at alle barna har de ferdighetene de trenger til å komme inn i lek
- Vi deler inn i mindre grupper for å sikre at alle blir sett og hørt
- Planer og aktiviteter blir lagt med bakgrunn i observasjoner av barna
- Vi gir mye tid til frilek. Ungene må selv ta valg på hvor, hvem og hva de vil leke
- Vi bruker moralsk resonnement for lære ungene om å ta valg og konsekvenser

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet, dialogen med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål, og grunnlaget for samarbeidet mellom barnehage og hjem skal være barnets utvikling og trivsel.

Basert på forskning (Kvelling 2023) vet vi at det er enkelte faktorer i barns oppvekst, miljø og utvikling som spiller en stor rolle for menneskers livskvalitet livet ut.

I barnehagen og skolen er vi derfor ekstra opptatt av:

- å bidra til at alle barn har et trygt og omsorgsfullt miljø både i barnehagen/skolen og hjemme.
- å gi barn god utviklingsstøtte slik at språk, adferd, motorikk og vennskap samsvarer med alder
- å hjelpe barnet til å innordne seg rutiner, å tåle motgang og å godta grensesetting
- at barnet opplever mesting og å være sosialt inkludert
- å støtte foreldre i oppdragerollen med mål om at ved 10 års alder skal barnet karakteriseres som optimistisk, ha et positivt selvbilde, være lett å like og ha positive vennsksapsrelasjoner. Noen ganger kan barnet eller familien trenge hjelp, støtte eller veiledning. Da kan barnehagen hjelpe til slik at kontakt med rett instans opprettes og barnets velferd kan ivaretas helhetlig og tverrfaglig.

[Kurs og veiledning for foreldre](#)

Slik skal vi jobbe med samarbeid mellom hjem barnehage:

- Vi bruker Visma som informasjonskanal mellom hjem og barnehage. Foreldre får informasjon om appen ved oppstart
- Vi har oppstart-samtale med foreldrene til nye barn i løpet av den første uka barnet er i barnehagen.
- Vi har foreldresamtaler 2 ganger pr. år. Ut over dette er vi åpne for samtaler, hvis foreldrene ønsker det. Tanken bak foreldresamtaler er at vi skal gi hverandre informasjon om barna. Det er også mulig å kontakte oss på telefon. Gjennom denne måten å arbeide på er barnehagen et supplement og en støtte til foreldrene i oppdragelsen av barna - Foreldrekräften. Her har foreldre/foresatte anledning til å komme med innspill, ønsker og behov til barnehagen. Personalet har taushetsplikt.
- Vi har overgangssamtaler til ny avdeling.
- Helgeroa barnehage bruker observasjonsverktøyet «Alle med». Dette observasjonsverktøyet gir et bilde av barnets utvikling på alle de viktige områdene. Dette vil komme som et tilbud til alle foreldre i barnehagen, og danne grunnlag for foreldresamtalene.

- Som en del av samarbeidet mellom helsestasjon og barnehagen, får alle foreldre et tilbud om at deler av helsestasjonens 4-års kontroll blir gjennomført i barnehagen. Den kalles «4 år, trygg og klar». Det skjer ved at personalet observerer barnet, og i etterkant har en samtale med foreldrene. Det benyttes et fast skjema som forberedelse til samtalen.
- Brukerundersøkelse hvert år som blir sendt ut i januar.
- Foreldrearrangementer: For å styrke samarbeidet arrangeres det ulike arrangementer og sammenkomster som dugnad, foreldrekaffe, foreldremøter, juletreff og sommerfest. Da får barnehagen hjelp av Samarbeidsutvalget (SU) som er et arbeidsutvalg bestående av 4 representanter fra foreldregruppen. Det velges 2 nye representanter hvert år som sitter for 2 år av gangen. Valget gjøres formelt på foreldremøte høsten. Det er også valgt 2 representanter fra de ansatte som sitter for 1 år av gangen. Styrer sitter som sekretær i SU. SU er en viktig del av samarbeidet og skal jobbe for en åpen dialog mellom barnehage og foreldre. Su har også en viktig rolle i arbeidet med å inkludere og skape gode sosiale arenaer der foreldre og barn kan bli kjent og skape nettverk. SU har en egen FB side: Helgeroa barnehage-samarbeidsutvalget.
- Foreldremøte med fokus på foreldrekraften.
- Daglig dialog ved henting og levering.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (Rammeplan, 2017 s.33).

Vi ønsker at oppstarten skal bli best mulig for barn og foreldre og er bevisst viktigheten av dette første møtet. Det er med på å danne grunnlag for et aktivt, gjensidig og nyttig samarbeid. Når barnet begynner i barnehagen legger vi til rette for at barnet får bli kjent med personalet og omgivelsene sammen med foreldrene sine gradvis.

Barnet blir møtt første dagen av en fast ansatt som skal være med barnet under tilvenningsperioden og i tiden etter. Dette er med på å skape trygghet for både barn, foresatte og de ansatte. Vi gjennomfører en oppstartssamtale med foreldrene under tilvenningsperioden slik at vi får avklart forventninger til barnehagen og vi får skriftliggjort nødvendig informasjon om barnets behov.

Overgang innad i barnehagen

Når barnet skal bytte avdeling innad i barnehagen, vil det i hovedsak være barnehagen som står for at barnet blir kjent med "nye voksne", lekekamerater og rommene på ny avdeling.

I løpet av våren legger barnehagen til rette for at barnet er på besøk på den nye avdelingen. Dette gjøres sammen med en kjent voksen fra barnets avdeling. De voksne som skal ta imot barnet bruker naturlige situasjoner til å etablere gode relasjoner til barnet. Gode rutiner for utveksling og overføring

av informasjon om barnet (mellom avdelingene) sikres ved at pedagogene overfører informasjon til ny avdeling.

På overgangssamtalen deltar pedagoger fra begge avdelinger. Hensikten er at barn og foreldre skal få en trygg og god start, og at det utveksles informasjon og forventninger til overgangen. I forkant av overganger har barnehagen en besøksplan for de barna det gjelder.

Når våren kommer begynner barna, som skal bytte avdeling, med korte besøk på de to store avdelingene. Etter hvert som det blir avklart hvilken avdeling de skal begynne på, blir besøkende hyppigere og lengre. Omsorgspersonen fra liten avdeling, vil trekke seg unna når vi ser at barnet er klart for det. Det er viktig at overgangen skjer på barnas premisser og i deres tempo.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (Rammeplan, 2017 s. 33).

Barnehagen jobber målbevisst for at alle barn skal være trygge og godt forberedt til skolestart og evt. SFO. Dette skjer i samarbeid med foreldre og skolen barnet skal begynne på.

Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg ferdigheter og kunnskap slik at de møter skolen med nysgjerrighet og positiv forventning. Det legges til rette for en god avskjed med barnehagen.

Barnehagen inviterer foresatte til en avslutningssamtale hvor vi gjennomgår barnets ulike utviklingsområder og eventuelt behov for tilrettelegging i skole og andre ting foreldre er opptatt av. Dette skjemaet oversendes til skolen barnet skal begynne på.

Der det er behov for mer tilrettelegging, etableres det et samarbeid med skolen i god tid før barnet begynner på skolen.

Larvik kommune har fastsatte rutiner for overgang fra barnehage til skole og SFO.

[Årshjul - overgang barnehage - skole/SFO Oppvekst og kvalifisering](#)

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging

Det vektlegges i Rammeplanen at barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes.

På planleggingsdager, i personalmøter og avdelingsmøter planlegges det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegrupper.

Gjennomføringen av planene må være så fleksible at det er rom for spontanitet og barns medvirkning.

Årsplanen godkjennes hvert år av barnehagens samarbeidsutvalg. Årsplanen ligger på barnehagens hjemmeside under Larvik kommune- barnehager - Helgeroa barnehage.

Den fortløpende vurderingen skal følges opp av nye tiltak og justeringer i planene.

DINOSAUR

- SÆRNE FORTELLER (5. klasse)
- NØEN BLIR FØRT VEDS SAM, NØEN ER LITTE JUNNER I FØRRE
- ENDELER VEDS HØYT
- SKAPPE TENNER
- DE SOM ER SAM KAN HVE KYLLE HØYT
- DE SOM ER FØRT I ET KØG KAN HVE ENDELE SA HØYT
- DE KAN LIVAFUNGS
- SKAPPE KLØR
- NØEN SPØRER BLADER
- ENDELE
- DE SOM BLIR FØRT I ET KØG KAN HVE SKAPPE TENNER
- NØEN ER VEDS SAM NAR DE BLIR FØRT I ET KØG
- LAND NALZ
- T REK SAGER I NT SAM TENNER
- T REK PA DINGSAURUS FØRST ER I FØL NED
- MANGE FØRER
- PRØGER PA FØRER
- NØEN BLIR FØRT VEDS SAM, NØEN ER LITTE JUNNER I FØRRE

27

får påvirke hverdagen, og at de opplever reell medvirkning i både små og store prosesser. Gjennom lek, prosjekter, digitale verktøy og pedagogisk dokumentasjon får barna rom til å undre seg, prøve ut ideer og dele opplevelser med andre.

Hvordan vi legger til rette for varierte arbeidsmåter

- Veksler mellom spontane og planlagte aktiviteter.
- Prosjektarbeid som kan være korte eller langvarige, ofte med tverrfaglig innhold fra de syv fagområdene.
- Tilrettelegging for både praktiske, kreative, fysiske og digitale aktiviteter.
- For de yngste barna vektlegges sanseopplevelser og kroppslige erfaringer.

Hvordan vi tar utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser og initiativ

- Barns spørsmål, undring og idéer tas på alvor og brukes som utgangspunkt for tema og prosjekter.
- Barn får dele erfaringer og presentere prosjekter for andre underveis.
- Prosjekter kan utvikle seg videre ut fra barnas initiativ og engasjement.
- Digitale verktøy som iPad, smartboard, kamera og programmeringsverktøy brukes som støtte for barnas utforskning, lek og skaperglede. (Les mer i kapittel: *Barnehagens digitale praksis*)

Hvordan vi ivaretar barns medvirkning

- Barn deltar aktivt i planlegging, gjennomføring og vurdering av prosjekter.
- Barns kroppsspråk og uttrykk tolkes for å inkludere de yngste uten verbalt språk.
- Voksne fungerer som støttende veiledere som oppmuntrer til deltakelse, utforskning og refleksjon.

Pedagogisk dokumentasjon

- Brukes som en metode for å synliggjøre barnas prosesser, tanker og erfaringer.
- Innebærer foto, video, barnas tegninger, fortellinger eller gjenstander de har funnet/laget.
- Dokumentasjon vises frem i barnehagen og brukes som grunnlag for felles undring, refleksjon og videre læring.
- Både barn og voksne deltar i å tolke og diskutere dokumentasjonen for å utvikle barnehagens praksis.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve mestring og

fremgang. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser (Rammeplanen, 2017).

[Progresjonsplanen ser du her.](#)

Barnehagens digitale praksis

I Rammeplanen står det bl.a. at: «Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring»

Det kan f.eks.være bruk av digitale verktøy som pc, Ipad, smarttelefoner, prosjektor og smartboard.

Bruk av IKT i barnehagen skal være en naturlig del av hverdagen til barn og voksne.

Digitale redskaper kan være gode verktøy for å stimulere og inspirere barnas eget kreative uttrykk og nysgjerrighet. Det er med på å berike barnas inntrykk og gi dem flere muligheter til å uttrykke seg, bidra til gjenkjenning og stimulere hukommelse, språk og konsentrasjon.

Når vi bruker applikasjoner og nettbrett, får barna erfaring med matematikk, samarbeidsspill, språkstimulering etc. på en lystbetont, samhandlende og engasjerende måte.

Ved en gjennomtenkt og bevisst holdning, sikrer vi god kvalitet og et godt læringsutbytte.

Den voksnes tilstedeværelse og tilrettelegging er vesentlig.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesser og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Fagområdene er beskrevet i barnehagens

[progresjonsplan](#) og ses derfor i sammenheng med barnas alder.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Trafikksikker barnehage

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig, vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

Barnehagen har rutiner for sikkerhet når barna skal på turer utenfor port og har en mobilitetsplan som også inneholder mål om trafiksikkerhet i og rundt barnehagen.

- Alle biler skal parkeres på egen parkeringsplass, og skal rygges inn. Dette informeres om på høstens foreldremøte, og personalet minner på det underveis i året, dersom de ser at noen parkerer annerledes
- Barn skal sitte forsvarlig festet i bil, når de leveres og hentes
- Portene skal alltid være lukket i barnehagens åpningstid og barnet skal være i selskap med en voksen ved all ferdsel på parkeringsplassen
- Ved kjøring i bil, buss og taxi skal alltid foresatte ha gitt samtykke, og barna skal sikres forskriftsmessig
- Barna skal ha på refleksvest når de er på tur
- Alle barn læres og trenes i regler for fotgjengere, i bruk av refleks, skilt og veimerking og i bruk av sansene sine i alle naturlige trafikksituasjoner
- Skolestarterne lærer om skilt og bruk av refleks

Kompetanseplan

Barnehagene utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Dette er et utviklingsarbeid som involverer hele personalet og som foregår i den enkelte barnehage. Hver barnehage utarbeider en kompetanseplan.

Planleggingsdager 2025-2026

29.08.25 - 28.11.25 - 02.01.26 - 15.05.26 - 12.06.26

Barnehagens åpningstid er fra kl. 07. 00 – 16. 30.

Barnehagens adresse:

Helgeroa barnehage, Søndersrødveien 49, 3295 Helgeroa

Barnehagens styrer: Hege Johansen Rød

E-post adresse: Hege.johansen.rod@larvik.kommune.no

Barnehagens telefon:	33 17 27 90
Styrer mobilnr:	90 93 00 66
Marihøna mobilnr:	98 23 10 19
Grasshoppa mobilnr:	98 23 10 24
Loppa mobilnr:	98 23 10 21
Sommerfuglen mobilnr:	98 23 10 20

Virksomhetsleder: Anja Sterner 91 31 60 49
Kommunalsjef: Rikke Janet Hellum 97 05 21 46

Helgeroa barnehage har også en egen hjemmeside:
<https://www.larvik.kommune.no/barnehage/helgeroa-barnehage/>